

Predlog za davanje saglasnosti Opštini Plužine za podizanje spomen-obilježja izgradnjom spomenika Vidoju Žarkoviću, prije isteka zakonskog roka

Odredbama člana 9 stav 2 Zakona o spomen-obilježjima ("Službeni list CG", br. 40/08, 40/11 i 02/17), propisano je da se spomen-obilježje istaknutoj ličnosti ne može podići prije isteka roka od 20 godina od dana kada je lice umrlo, a da se izuzetno, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, spomen-obilježje istaknutoj ličnosti može podići prije isteka propisanog zakonskog roka.

S tim u vezi, Ministarstvu kulture se obratio predsjednik Opštine Plužine, zahtjevom br. 018/01/802/1, od 8.07.2020. godine za davanje saglasnosti za podizanje spomen-obilježja izgradnjom spomenika istaknutoj ličnosti, Vidoju Žarkoviću, prije isteka zakonskog roka. Predmetno spomen-obilježje podiže se u mjestu Nedajno (KO Nedajno parcela br. 1283), Opština Plužine, na inicijativu Saveza udruženja NOR-a i antifašista Crne Gore, koji obezbjeđuje sredstva za njegovo podizanje i održavanje, nakon podizanja.

Ministarstvo kulture je u postupku po zahtjevu predsjednika Opštine Plužine, u okviru svojih nadležnosti pozitivno ocijenilo navedeni zahtjev koji, u skladu sa zakonskom procedurom dostavlja Vladi Crne Gore na prethodnu saglasnost.

Vidoje Žarković (1927 – 2000) je nosilac Partizanske spomenice 1941, Admiral JNA, Predsjednik Vlade Crne Gore, Predsjednik Skupštine Crne Gore, Predsjednik SK Crne Gore, Potpredsjednik Predsjedništva SFRJ, Predsjednik SK Jugoslavije.

Rođen je 10. juna 1927. godine u selu Nedajnom u opštini Plužine u Crnoj Gori, gdje je završio osnovnu školu. Školovanje nastavlja u Pljevljima, gdje dobija državnu stipendiju kao najbolji đak i to do početka rata 1941. godine. Kao četrnaestogodišnjak pristupa Narodnooslobodilačkoj borbi od 13. jula 1941. godine. Bio je jedan od najmlađih boraca, partizana: Durmitorskog narodnooslobodilačkog partizanskog odreda, Četvrtе crnogorske proletherske brigade, član prateće čete (kurir) Štaba Druge proletherske divizije, član prateće čete Štaba Drugog udarnog korpusa, rukovodilac SKOJ-a i član Štaba Sedme crnogorske omladinske brigade „Budo Tomović“. Član SKOJ-a postao je 1941. godine, a član KPJ avgusta 1943. godine. Nakon rata bio je u Jugoslovenskoj narodnoj armiji (JNA) dvadeset godina, do kraja marta 1965. godine. Sredinom 1965. godine prelazi u Centralni komitet SKCG, a 1967. godine je izabran za sekretara Izvršnog komiteta. U periodu od 1967. do 1969. godine bio je predsjednik Izvršnog vijeća SR Crne Gore, a zatim je izabran za predsjednika Skupštine, 1969. godine i na toj dužnosti je ostao do 1974. godine. Juna 1971. godine izabran je za člana Predsjedništva SFR, a od maja 1976. godine do maja 1977. godine u jednogodišnjem mandatu izabran je za potpredsjednika Predsjedništva SFRJ.

Kao političar i državnik objavio je i knjige: „Stazama slobode“ i „Moje viđenje Tita“, koje predstavljaju svjedočanstvo ratnog perioda i poslijeratne izgradnje. Vidoje Žarković će ostati zapamćen i po tome što se zalagao i za sve razvojne projekte Pive, a posebno: Hidrocentrala Piva, „Nove“ Plužine, Fabrika elektroda „Piva“, elektrifikacija svih sela u Pivi, premiještanje manastira Piva, te izgradnja i rekonstrukcija puteva.

Vidoje Žarković je dobio brojna odlikovanja u ratu i nakon njega, nosi uac je „Partizanske spomenice 1941“, Ordena za hrabrost, Ordena zaslugu za narod; Ordena partizanske zvijezde, Ordena vojne zasluge, Ordena narodne armije; Ordena Republike sa zlatnim vijencem, Ordena Jugoslovenske zvijezde sa lentom i Ordena junaka socijalističkog rada. Imao je više i stranih

odlikovanja, među kojima su odlikovanja iz Francuske, Kolumbije i Bolivije. Umro je u Parizu 29. septembra 2000. godine, a sahranjen u Beogradu.

Životni put i djelo Vidoja Žarkovića, njegov doprinos antifašističkoj borbi i ideji, čine ga istaknutom ličnošću, koja je zaslužna za društveni i kulturni razvoj Crne Gore. S obzirom na navedeno, simbolika koja se želi očuvati podizanjem predmetnog spomen-obilježja od trajnog je značaja i ne postoji rizik da će biti devalvirana u narednom periodu.

U skladu sa gore navedenim, Ministarstvo kulture predlaže da se donesu sljedeći

ZAKLJUČCI

1. Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2020. godine, prihvatila je Predlog za davanje saglasnosti Opštini Plužine za podizanje spomen-obilježja, izgradnjom spomenika Vidoju Žarkoviću.
2. Vlada Crne Gore daje saglasnost Opštini Plužine za podizanje spomen-obilježja, izgradnjom spomenika Vidoju Žarkoviću, prije isteka zakonskog roka.